HISTORIA – POZIOM PODSTAWOWY
ODPOWIEDZI I SCHEMAT OCENIANIA

Zasady oceniania:

- za rozwiązanie wszystkich zadań z arkusza można uzyskać maksymalnie 100 punktów
- model odpowiedzi uwzględnia jej zakres merytoryczny, ale nie jest ścisłym wzorcem sformułowania (poza odpowiedziami jednowyrazowymi i do zadań zamkniętych)
- za odpowiedzi do poszczególnych zadań przyznaje się wyłącznie pełne punkty
- za zadania otwarte, za które można przyznać tylko jeden punkt, przyznaje się punkt wyłącznie za odpowiedź w pełni poprawną
- za zadania, za które można przyznać więcej niż jeden punkt, przyznaje się tyle punktów, ile prawidłowych elementów odpowiedzi (zgodnie z wyszczególnieniem w kluczu) przedstawił zdający
- jeśli podano więcej odpowiedzi (argumentów, cech itp.) niż wynika z polecenia w zadaniu, ocenie podlega tyle kolejnych odpowiedzi (liczonych od pierwszej), o ilu jest mowa w poleceniu
- jeżeli podane w odpowiedzi informacje (również dodatkowe, które nie wynikają z polecenia w zadaniu) świadczą o zupełnym braku zrozumienia omawianego zagadnienia i zaprzeczają logice udzielonej prawidłowej odpowiedzi, odpowiedź taką należy ocenić na zero punktów.

Zadanie:		**Model odpowiedzi**	**Schemat punktowania:**	
numer zadania	**części zadania**		**punkty za poszczególne części zadania**	**punkty za całe zadanie**
1.	**A.**	1	1	2
	B.	3	1	
2.		Pierwsze igrzyska olimpijskie – A	1	2
		Złupienie Rzymu przez Wandalów – B	1	
3.		3		1
4.	1.	Mykeny	1	4
	2.	Jerozolima	1	
	3.	Ateny	1	
	4.	Rzym	1	
5.	1.	Termopile	1	3
	2.	Salamina	1	
	3.	Cheroneja (Cheronea)	1	
6.		Przykładowe odpowiedzi: • Podboje (zbrojne wyprawy) Aleksandra Wielkiego (Macedońskiego) w IV w. p.n.e. Zdający może również napisać: • Rozwój terytorialny (ekspansja terytorialna) państwa Aleksandra Wielkiego w IV w p.n.e. • Imperium Aleksandra Wielkiego w IV w. p.n.e.		1

7.	**A.**	trybuni ludowi (plebejscy)	1	2
	B.	Przykładowe odpowiedzi: • aby zapewnić ochronę interesów plebejuszy • aby skutecznie mogli działać, bez obawy przed presją ze strony patrycjuszy • aby łagodzić konflikty wewnątrz państwa	1 Zdający otrzymuje 1 punkt za wyjaśnienie. Punkt przyznajemy pod warunkiem udzielenia poprawnej odpowiedzi w części A.	
8.	1.	benedyktyni	1	4
	2.	franciszkanie i dominikanie	2 1 punkt za każdą nazwę	
	3.	jezuici	1	
9.		Przykładowe odpowiedzi: • centralnie położony (czworoboczny) rynek • regularny układ ulic przecinających się pod kątem prostym • zwarta zabudowa miejska • otoczenie miasta fortyfikacjami • owalny kształt miasta	Zdający otrzymuje 1 punkt za każdą cechę.	3
10.	1.	dwupolówka	1	3
	2.	cech	1	
	3.	wolnizna	1	
11.		Zjazd gnieźnieński – A	1	2
		Powstanie Akademii Krakowskiej – B	1	
12.	**A.**	Krzywousty	1	2
	B.	Mieszkańcy poświęcili zakładników na rozkaz swojego księcia, który im to nakazał, aby zyskać na czasie. Przykładowe odpowiedzi: • Mieszkańcy Głogowa musieli się podporządkować decyzji Bolesława. • Gotowi byli poświęcić zakładników, aby zyskać na czasie. • Głogowianie poświęcili zakładników, aby ratować pozostałych mieszkańców. • Bolesław Krzywousty wydał rozkaz ratowania grodu za wszelką cenę.	1	
13.	**A.**	Przykładowe odpowiedzi: Kalifat Fatymidów, Państwo Seldżuków, Sułtanat Ikonium	2 1 punkt za każdą nazwę	4
	B.	Przykładowe odpowiedzi: Królestwo Jerozolimskie, Hrabstwo Trypolisu, Księstwo Antiochii, Hrabstwo Odessy	2 1 punkt za każdą nazwę	

14.	**A.**	2. Henryk Walezy	1	2
	B.	Zdający może zwrócić uwagę na następujące elementy – litera H (od imienia króla) oraz lilie (symbol królestwa Francji) <u>Przykładowe odpowiedzi:</u> • W znak Orła Białego wpisany jest monogram Henryka – litera H. • Na piersi orła umieszczono herb Francji. • Charakterystyczne trzy lilie – symbol Francji – są narysowane na piersi orła.	1 Wystarczy w uzasadnieniu wymienić jeden symbol.	
15.	**A.**	unia lubelska (unia realna z Litwą; unia polsko-litewska w Lublinie)	1	3
	B.	1569	1	
	C.	Zygmunt August	1	
16.	**A.**	Władysław Jagiełło Władysław Warneńczyk Kazimierz Jagiellończyk Jan Olbracht	1 Za wymienienie wszystkich królów w poprawnym porządku chronologicznym.	3
	B.	siostrzeńcem (synem siostry)	1	
	C.	dziadkiem	1	
17.	1.	styl renesansowy	1	2
	2.	styl klasycystyczny	1	
18.	**A.**	XVI wiek	1	2
	B.	<u>Przykładowe odpowiedzi:</u> • Na zachodzie Europy rosło zapotrzebowanie na tanie zboże (z Polski). • Rzeczpospolita stała się „spichlerzem” dla Europy zachodniej.	1	
19.	1.	Pokój augsburski	1	3
	2.	Francja	1	
	3.	1573	1	
20.	1.	Jan Karol Chodkiewicz	1	3
	2.	Stanisław Żółkiewski	1	
	3.	Bohdan Chmielnicki	1	
21.		Kolejno: Ustawa Rządowa (z 1791 r.) lub Konstytucja 3 maja	1	3
		(idea) suwerenności narodu	1	
		(idea) trójpodziału władzy (monteskiuszowski podział władzy)	1	
22.	1.	malarstwo impresjonistyczne	1	2
	2.	malarstwo neoklasycystyczne	1	
23.		2. Księstwo Warszawskie w 1809 r.		1
24.		3. fałsz		1

25.	**A.**	• Wolnomularstwo Narodowe • Towarzystwo Patriotyczne	1 Wystarczy podać nazwę jednej organizacji.	3
	B.	Zdający powinien zwrócić uwagę na sposób rozumowania Łukasińskiego i wyodrębnić z jego wywodu kilka możliwych wątków (nagłośnienie sprawy polskiej, dowód na odrzucenie idei rozbiorów, manifestacja wobec Europy niepodległościowych postaw Polaków). Przykładowe odpowiedzi: • Powstania mają nagłośnić sprawę polską w Europie i zjednać pomoc Zachodu dla walczących Polaków. • Brak organizowania powstań oznacza akceptację narodu polskiego dla zaborów i utraty niepodległości. • Powstania manifestują wolę narodu i prawo Polaków do niepodległości. • Powstania mają ukazać całej Europie tyranię Rosji i cierpienia ciemiężonych Polaków. • Powstania mogą w przyszłości przynieść niepodległość, dają nadzieję na przyszłą niepodległość.	2 Zdający otrzymuje 1 punkt za każdy powód.	
26.	1.	powstanie styczniowe	1	3
	2.	powstanie listopadowe	1	
	3.	powstanie kościuszkowskie	1	
27.	**A.**	Zdający powinien zwrócić uwagę na mniejszy potencjał ludnościowy i ekonomiczny Konfederacji. Uwaga: w odpowiedzi można posługiwać się danymi z tabeli. Przykładowe odpowiedzi: • Konfederaci mieli mniejszy potencjał ludnościowy, co spowodowało mniejsze możliwości mobilizacyjne (mniejsza armia). • Stany północne były lepiej przygotowane do wojny ze względu na lepiej rozwinięty przemysł. • Produkcja surówki żelaza była znacznie wyższa na Północy, a był to materiał strategiczny. • Na Północy lepiej była rozwinięta kolej, co ułatwiało transport wojsk i sprzętu (aprowizację).	Zdający otrzymuje 1 punkt za każdy element wyjaśnienia.	3

28.		Rad i polon (Maria Skłodowska-Curie)	1	5
		Telefon (Graham Bell)	1	
		Silnik wysokoprężny (Rudolf Diesel)	1	
		Lampa naftowa (Ignacy Łukasiewicz)	1	
		Szczepionka p. wściekliźnie (L. Pasteur)	1	
29.	**A.**	Roman Dmowski	1	2
	B.	Endecy (narodowi demokraci)	1	
30.		Rewolucja lipcowa we Francji – A	1	2
		Utworzenie Trójporozumienia – B	1	
31.		I wojna: bitwa pod Verdun bitwa pod Tannenbergiem II wojna: bitwa o Anglię bitwa pod Kockiem	Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	4
32.		Władysław Grabski Eugeniusz Kwiatkowski	Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	2
33.	**A.**	Monachium 1938 r.	2 Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	4
	B.	Kraj Sudecki (Sudetenland, Sudety)	1	
		Zaolzie (Śląsk Zaolziański, Śląsk Cieszyński)	1	
34.	1.	1997 r. (Konstytucja III RP)	1	3
	2.	1952 r. (Konstytucja PRL)	1	
	3.	1921 r. (Konstytucja marcowa)	1	
35.		1 prawda 2. prawda	Zdający otrzymuje po 1 punkcie za każdą odpowiedź.	2
36.	**A.**	1943 r.	1	2
	B.	Przykładowe odpowiedzi: • Niemcy chcieli oczernić aliantów w oczach Polaków; sformułowania *mord brytyjski* i *bolszewicka żądza* miały wskazywać na sprawców śmierci polskiego premiera. • Niemcy odkryli groby katyńskie i uważali, że bolszewicy dopuścili się kolejnego mordu, tym razem na gen. Sikorskim – *ostatnia ofiara Katania.* Niemcy chcieli skłócić aliantów. • Niemcy chcieli osłabić (skłócić, wewnętrznie osłabić) Polskie Państwo Podziemne.	1	

37.		Możliwe do podania przyczyny: • przesiedlenia ludności niemieckiej po II wojnie światowej • wymordowanie ludności żydowskiej w czasie okupacji hitlerowskiej [holocaust] • zmiany terytorialne na rzecz Związku Radzieckiego na wschodzie Polski [utrata kresów wschodnich II RP] • przesunięcie polskich granic w kierunku zachodnim	Za każdą z tych zmian po 1 punkcie.	3
38.	1.	Michaił Gorbaczow	1	4
	2.	Wojciech Jaruzelski	1	
	3.	Václav Havel	1	
	4.	Josip Broz Tito	1	